

Sag C-519/19.

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

9. juli 2019

Forelæggende ret:

Sąd Okręgowy w Warszawie (Polen)

Afgørelse af:

13. juni 2019

Sagsøger/Indstævnte:

Passenger Rights spółka akcyjna (Warszawa, Polen)

Sagsøgt/Appellant:

Ryanair DAC (Dublin, Irland)

[Org. s. 1][udelades]

AFGØRELSE

Den 13. juni 2019

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy (den regionale domstol i Warszawa, XXIII. afdeling for appel i handelssager)

[udelades]

[udelades]

har, efter høring

[udelades]

i sagen anlagt af Passenger Rights spółka akcyjna (aktieselskab), Warszawa (tidligere: Passenger Rights sp. z o.o. w Warszawie)

mod Ryanair DAC, Dublin (Irland)

om betaling

som følge af appel iværksat af sagsøgte [i første instans]

til prøvelse af en dom afsagt af Sąd Rejonowy i Warszawa (retten i første instans i Warszawa)

den 15. februar 2019 [udelades]

truffet følgende afgørelse:

Den Europæiske Unions Domstol forelægges følgende spørgsmål i henhold til artikel 267 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde:

Skal artikel 2, litra b), artikel 3, stk. 1 og 2, samt artikel 6, stk. 1, i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler og artikel 25 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område fortolkes således med hensyn til vurderingen af gyldigheden af en værnetingsaftale, at den omstændighed, at der ikke foreligger kontraktvilkår, der har været genstand for individuel forhandling, samt at der er tale om urimelige kontraktvilkår, der udspringer af en værnetingsklausul, også kan påberåbes af den endelige køber af en fordring, der er erhvervet efter en overdragelse fra en forbruger, selv om køberen ikke selv har status som en forbruger?

[Org. s. 2]

Præmisser

1. FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER, RETSFORHANDLINGER OG PARTERNES PÅSTANDE

Sagsøgeren, Passenger Rights spółka akcyjna med hjemsted i Warszawa, anlagde sag med påstand om, at sagsøgte Ryanair DAC med hjemsted i Dublin (Irland) tilpligtes at betale 250 EUR i kompensation for en aflyst flyvning fra Milano til Warszawa.

Sagsøgte gjorde heroverfor gældende, at den nationale domstol i Polen ikke havde international kompetence til at afgøre sagen og påstod afvisning. Sagsøgte anførte, at kontrakten om befordring blev indgået i henhold til de almindelige befordringsbetingelser for Ryanair, der blev accepteret af passageren ved at foretage et køb af en flybillet på internettet. Sagsøgte påpegede, at i henhold til punkt 2.4 i de almindelige befordringsbetingelser, skal en kontrakt om befordring med sagsøgte som transportør, medmindre andet er fastsat i gældende konventioner eller national ret, være underlagt og skal fortolkes i overensstemmelse med lovgivningen i Irland, og enhver tvist, der udspringer af en

befordringskontrakt, er underlagt de irske domstoles kompetence. Sagsøgte gjorde gældende, at sagsøgeren, som køber af passagerens fordring, ligeledes er bundet af klausulen om irsk værneting.

Ved afgørelse af 15. februar 2019 afslog Sąd Rejonowy (ret i første instans), på linje med praksis fra andre polske domstole i en række lignende sager, at afvise dette søgsmål. Sąd Rejonowy (ret i første instans) fastslog, at mens sælgeren af de fordringer, der søges opfyldt, og sagsøgte havde indgået en værnetingsaftale om anvendelse af irsk ret i forhold til tvister, der udspringer af en befordringskontrakt, og som skal være underlagt de irske domstoles kompetence, var Sąd Rejonowy (ret i første instans), for hvem sagen var indbragt, af den opfattelse, at klausulen ikke var bindende for sælgeren af fordringen (passageren). Retten henviste i den forbindelse til artikel 3 i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbruger aftaler, i henhold til hvilken et kontraktvilkår, der ikke har været genstand for individuel forhandling, anses for urimeligt, hvis det til trods for kravene om god tro bevirker en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser ifølge aftalen er til skade for forbrugeren.

Sagsøgte [i første instans] har iværksat appel til prøvelse af denne afgørelse, idet sagsøgte har gjort gældende, at den særlige ordning for forbrugerbeskyttelse, der er fastsat i EU-retten, kun gælder den endelige forbruger, som er en privatperson [Org. s. 3], der ikke udøver økonomisk eller erhvervsmæssig aktivitet. Sagsøgte har gjort gældende, at sagsøgeren [i første instans] ikke er en forbruger og derfor ikke kan nyde godt af den retsbeskyttelse, der er fastsat med hensyn til forbruger aftaler. Sagsøgte har blandt andet gjort gældende, at retten i første instans tilsidesatte artikel 1099, stk. 1, i [Kodeks Postępowania Cywilnego] (lov om civil retspleje) og artikel 17, stk. 3, jf. artikel 19, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 («Bruxelles-I-forordningen») ved ikke at anvende dem, og følgelig ved at antage, at de generelle befordringsbetingelser ikke var bindende for forbrugeren, og derfor ikke er bindende for sagsøgeren. Sagsøgte har ligeledes gjort gældende, at der er sket en tilsidesættelse af artikel 385¹ i [Kodeks Cywilny] (lov om civilret), jf. art. 385³, pkt. 23, jf. art. 509 i [Kodeks Cywilny] (lov om civilret), idet de blev anvendt på den foreliggende sag, og navnlig ved, at det blev anerkendt, at bestemmelserne i sagsøgtes befordringsbetingelser, der udelukker de polske domstoles kompetence, uden nogen form for begrænsning ikke var bindende for forbrugeren (sagsøgerens retsforgænger), og dermed for sagsøgeren som erhverver af fordringen.

1. EU-RETTE:

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område.

Artikel 25

1. Såfremt parterne, uanset deres bopæl, har aftalt, at en ret eller retterne i en medlemsstat skal være kompetente til at påkende allerede opståede tvister eller fremtidige tvister i anledning af et bestemt retsforhold, er denne ret eller disse retter kompetente, medmindre aftalen er materielt ugyldig efter loven i den pågældende medlemsstat. Medmindre parterne har aftalt andet, er denne ret eller disse retter enekompetente. Værnetingsaftalen skal være indgået:

- a) skriftligt eller mundtligt med skriftlig bekræftelse
- b) i en form, der er i overensstemmelse med den skik og brug, som parterne følger i deres indbyrdes forhold, eller
- c) inden for international handel, i en form, der er i overensstemmelse med en sædvane, som parterne har eller burde have kendskab til, og som inden for sådan handel er almindelig kendt og regelmæssigt fulgt af parter i aftaler af samme type inden for den pågældende handelsbranche.

2. Med »skriftligt« sidestilles enhver elektronisk meddelelse*, som varigt dokumenterer aftalen om værneting.

[Org. s. 4]

3. Den eller de retter i en medlemsstat, som har fået tillagt kompetence i henhold til et dokument om oprettelse af en trust, har enekompetence i sager mod en stifter af en trust, en trustee eller en ved en trust begunstiget person, såfremt det drejer sig om forholdet mellem disse personer eller om deres rettigheder og pligter inden for trustens rammer.

4. Aftaler om værneting samt tilsvarende bestemmelser i et dokument om oprettelse af en trust er ugyldige, såfremt de er i strid med artikel 15, 19 eller 23 eller udelukker kompetencen for de retter, som i medfør af artikel 24 er enekompetente.

5. En værnetingsaftale, der indgår som en del af en kontrakt, anses for at være en selvstændig aftale, der er uafhængig af kontraktens øvrige bestemmelser.

Gyldigheden af en værnetingsaftale kan ikke bestrides alene under henvisning til, at kontrakten ikke er gyldig.

Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugerftaler

Artikel 2

I dette direktiv forstås ved

- a) »urimelige vilkår«: kontraktvilkår som defineret i artikel 3

- b) »forbruger«: en fysisk person, der i forbindelse med de af dette direktiv omfattede aftaler ikke handler som led i sit erhverv;

[...]

Artikel 3, stk. 1 og 2

1. Et kontraktvilkår, der ikke har været genstand for individuel forhandling, anses for urimeligt, hvis det til trods for kravene om god tro bevirker en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser ifølge aftalen til skade for forbrugeren. [O.a.: den følgende tekst del indeholder ordlyden af artikel 18 TEUF. Formentlig indsat af den forelæggende ret ved en fejl.] Inden for denne traktats anvendelsesområde om med forbehold af dennes særlige bestemmelser er al forskelsbehandling, der udøves på grundlag af nationalitet, forbudt.

[Org. s. 5]. Efter den almindelige lovgivningsprocedure kan Europa-Parlamentet og Rådet give forskrifter med henblik på at forbyde sådan forskelsbehandling.

2. Et kontraktvilkår anses altid for ikke at have været genstand for individuel forhandling, når det er udarbejdet på forhånd, og forbrugeren derved ikke har haft nogen indflydelse på indholdet, navnlig i forbindelse med en standardkontrakt.

Den omstændighed, at visse elementer i et kontraktvilkår eller et enkelt kontraktvilkår har været genstand for individuel forhandling, udelukker ikke anvendelse af denne artikel på resten af en aftale, hvis en samlet vurdering fører til den konklusion, at der alligevel er tale om en standardkontrakt.

Hvis en erhvervsdrivende hævder, at et standardiseret kontraktvilkår har været genstand for individuel forhandling, har han bevisbyrden.

Artikel 6, stk. 1

1. Medlemsstaterne fastsætter, at urimelige kontraktvilkår i en aftale, som en erhvervsdrivende har indgået med en forbruger i henhold til deres nationale lovgivning, ikke binder forbrugeren, og at aftalen forbliver bindende for parterne på i øvrigt samme vilkår, hvis den kan opretholdes uden urimelige kontraktvilkår.

2. NATIONAL RET

- Kodeks cywilny (lov om civilret) af 10. maj 2018 (Dz.U. af 2018, pkt. 1025);

- Kodeks postępowania cywilnego (lov om civil retspleje) af 14. juni 2018 (Dz.U. af 2018 r. pkt. 1360)

Artikel 1099, stk. 1, i kodeks postępowania cywilnego (lov om civil retspleje)

Hvis der i en sag ikke foreligger et retsgrundlag, der kan begrunde de nationale domstoles kompetence, og behandling af sagen ved en domstol eller et andet organ i en fremmed stat ikke er mulig, eller dette ikke kan kræves, henhører sagen

under den nationale domstols kompetence, hvis der godtgøres at bestå en tilstrækkelig tilknytning til den polske retsorden.

Artikel 385¹, 385³, pkt. 23, og artikel 509 i kodeks cywilny (lov om civilret)

[Org. s. 6] (385¹) § 1 Bestemmelser i en forbruger aftale, som ikke har været genstand for en individuel forhandling, er ikke bindende for forbrugeren, hvis de fastsætter den pågældendes rettigheder og forpligtelser på en måde, som er i strid med god forretningsskik, og groft tilsidesætter forbrugernes interesser (ulovlige kontraktvilkår). Denne bestemmelse berører ikke vilkår, som fastsætter parternes hovedydelse, herunder prisen eller vederlaget, hvis de er entydigt formuleret.

§ 2. Såfremt et kontraktvilkår ikke er bindende for forbrugeren i medfør af § 1, forbliver aftalen i øvrigt bindende for parterne.

§ 3. Kontraktvilkår, hvis indhold forbrugeren ikke har haft nogen egentlig indflydelse på, anses ikke for at være individuelt forhandlet. Dette gælder navnlig for kontraktvilkår, der stammer fra en standardkontrakt, som kontrahenten har foreslået forbrugeren.

§ 4. Bevisbyrden for, at et vilkår er individuelt aftalt, påhviler den part, der påberåber sig dette.

(385³ pkt. 23) I tvivlstilfælde anses kontraktvilkår for urimelige, hvis de afskærer polske retsinstanser fra at have kompetence, eller hvis de tillægger en voldgiftsret, der er beliggende i Polen eller en anden stat, eller en anden myndighed kompetence, samt vilkår om, at sager skal anlægges ved en retsinstans, som ifølge polsk ret ikke har stedlig kompetence.

(509) § 1. En kreditor kan uden debtors samtykke overdrage kravet til en tredjemand (overdragelse af krav), medmindre loven, en aftalemæssig begrænsning eller forpligtelsens art er til hinder herfor.

§ 2. Overdragelsen af kravet omfatter alle dertil knyttede rettigheder, navnlig et krav på udestående renter.

DEN NATIONALE DOMSTOLS TVIVLSSPØRGSMÅL:

1. Inden for rammerne af ordningen i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, er kompetencen for retterne i den medlemsstat, hvor sagsøgte har bopæl eller hjemsted en hovedregel, der er fastsat i artikel 4. Det er kun som en undtagelse til denne hovedregel, at denne bestemmelse fastlægger de udtømmende opregnede tilfælde, hvor en person kan eller skal sagsøges ved en ret i en anden medlemsstat. Kompetencereglerne, der fraviger dette **[org. s. 7]** almindelige princip, skal derfor fortolkes snævert og kan ikke føre til en fortolkning, der rækker ud over de tilfælde, som forordningen har for øje (jf. i denne retning dom

af 25.1.2018, Schrems, C-498/16, EU:C:2018:37, og dom af 20.1.2005, Gruber, C-464/01, EU:C: 2005:32, præmis 32).

2. Domstolen fastslog i dom af 9. juli 2009, Peter Rehder mod Air Baltic Corporation (C-204/08, EU:C:2009:439), at artikel 5, stk. 1, litra b), andet led, i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område skal fortolkes således, ved lufttransport af personer fra en medlemsstat til en anden medlemsstat, som foretages i henhold til en aftale, der er indgået med et enkelt luftfartsselskab, der er det transporterende luftfartsselskab, er det efter sagsøgerens valg den ret, inden for hvis retskreds flyets afgang- eller ankomststed befinder sig, således som disse steder er fastsat i aftalen, der er kompetent til at bedømme krav om kompensation baseret på transportaftalen og på Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 261/2004 af 11. februar 2004 om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 295/91. I det foreliggende tilfælde var Polen afgangstedet.

3. I den foreliggende sag var passageren – der er overdrageren af de fordringer, der søges opfyldt – og sagsøgte bundet af en værnetingsklausul om anvendelse af irsk ret i forbindelse med tvister, der udspringer af en befordringskontrakt, der underlagt de irske domstoles kompetence. Retten i første instans fandt, at klausulen ikke var bindende for sælgeren af fordringen (passageren), fordi et kontraktvilkår, der ikke har været genstand for individuel forhandling, i henhold til artikel 3, stk. 1, i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om beskyttelse af forbrugerne mod urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler, anses som urimeligt, hvis det til trods for kravene om god tro bevirker en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser ifølge aftalen til skade for forbrugeren. Retten i første instans fandt, at de almindelige befordringsbetingelser ikke var blevet forhandlet med forbrugeren, og dermed ikke var bindende for sagsøgeren, der er erhverver af fordringen. Retten i første instans henviste også til de samme bestemmelser i national ret i artikel 385¹ i kodeks cywilny (lov om civilret) sammenholdt med artikel 385³, stk. 23, i kodeks cywilny (lov om civilret), som giver en særlig beskyttelse af forbrugerens rettigheder.

[Org. s. 8]

4. Det følger af artikel 25, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, at såfremt parterne, uanset deres bopæl, har aftalt, at en ret eller retterne i en medlemsstat skal være kompetente til at påkende allerede opståede tvister eller fremtidige tvister i anledning af et bestemt retsforhold, er denne ret eller disse retter kompetente, medmindre aftalen er materielt ugyldig efter loven i den pågældende medlemsstat. Medmindre parterne har aftalt andet, er denne ret eller disse retter enekompetente.

5. Det bemærkes, at fordringen blev overdraget til en juridisk person i henhold til en overdragelsesaftale. I lyset af den nationale lovgivning og nuværende retspraksis fra Sąd Najwyższy (øverste domstol), er det tilladt at overføre selv en fordring, der anses for urimelig, og der er en større sandsynlighed for inddrivelse af fordringen såfremt den forestås af en professionel virksomhed på vegne af forbrugeren, end hvis forbrugeren handler selvstændigt i forhold til en erhvervsdrivende, der har udsat forbrugeren for en ulovlig praksis. Urimelige kontraktvilkår kan give anledning til krav, der alene er til fordel for forbrugeren, men et sådant krav kan opfyldes ved betaling til andre, blandt andet ved en overførsel til et forvaltningsselskab, der som led i inkasso modtager et forfaldent krav på vegne af forbrugeren, der har overdraget kravet. Derved berøres forbrugeren interesser ikke. Urimelige kontraktvilkår kan fastslås i forbindelse med en sag om betaling, der er anlagt mod debitor af en erhvervsdrivende, som har erhvervet fordringen. Sąd Najwyższy (øverste domstol) har imidlertid ikke behandlet ovennævnte spørgsmål i lyset af fortolkningen af EU-retten.
6. Sąd Rejonowy (ret i første instans) var i tvivl om, hvorvidt en erhverver af en fordring fra en forbruger også kan betragtes som en forbruger, idet denne antagelse er afgørende for, om der er grundlag for at prøve gyldigheden [org. s. 9] af en værnetingsaftale set i lyset af artikel 3, stk. 1 [og] artikel 6, stk. 1, i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler. Det er utvivlsomt, at sagsøgeren er en erhvervsdrivende, og at denne har erhvervet fordringen fra passageren (forbrugeren) som led i sin erhvervmæssige virksomhed. Spørgsmålet er herefter, om sagsøgeren kan påberåbe sig rettigheder, der de facto tilkommer forbrugeren i forbindelse med en aftale om værneting, og om den nationale domstol har beføjelse til at kontrollere denne aftale i lyset af den forbrugerbeskyttelse, der er fastsat i artikel 3, stk. 1, [og] artikel 6, stk. 1, i Rådets direktiv 93/13/EØF.
7. I EU-retten anses en forbruger for at være en fysisk person, der ikke handler som led i sin erhvervmæssige virksomhed. Udtrykket »forbruger« defineres som det modsatte af udtrykket »erhvervsdrivende« (Domstolens dom af 3.7.1997, Benin, C-269/95, EU:1997: 337, præmis 16, og af 20.1.2005, Gruber, C-464/01, EU:C:2005:32, præmis 36). I lyset af Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler forstås ved udtrykket »forbruger« enhver fysisk person, der ikke handler som led i sit erhverv. I dom af 19. januar 1993, Siheson Lehman Hutton/TVB (C-89/91, EU:C:1993:15) fastslog Domstolen, at de særlige forbrugerbeskyttelsesregler, der er indført ved EU-retten, er begrundet i et ønske om at beskytte forbrugeren som den part i kontrakten, der må antages at være økonomisk set svagere og retligt set mindre erfaren end medkontrahenten, således at forbrugeren som kontraktpart ikke udsættes for vanskeligheder i forbindelse med et søgsmål i form af at skulle anlægge sag ved retterne i den stat, på hvis område medkontrahenten har bopæl. I samme sag bemærkede Domstolen også, at disse bestemmelser kun skal gælde for private, endelige forbrugere, som ikke driver forretnings- eller erhvervmæssig virksomhed.

8. Henset til Domstolens praksis, skal begrebet »forbruger« fortolkes snævert, idet det må bero på den pågældendes status i relation til en bestemt kontrakt, sammenholdt med dennes karakter og formål, og ikke på personens subjektive forhold, idet en og samme person kan anses for forbruger i relation til visse transaktioner og for erhvervsdrivende i relation til andre (jf. tilsvarende afgørelser: dom af 3.7.1997, Benin, C-269/95, EU:C:1997:337, præmis 16, og af 20.1.2005, C-464/01, Gruber, EU: 2005: 32, præmis 36).

[Org. s. 10]

9. Den nationale domstol nærer tvivl om, hvorvidt en erhvervsdrivende som følge af forbrugerens overdragelse af fordringer til denne, er indtrådt i forbrugerens rettigheder og kan påberåbe sig den gunstige EU-ordning vedrørende beskyttelse af forbrugeren, som blandt andet følger af artikel 3, stk. 1, [og] artikel 6, stk. 1, i Rådets direktiv 93/13 af 5. april 1993. Som Domstolen nævnte i en anden sammenhæng, kan overdragelse af fordringer ikke i sig selv have indflydelse på fastlæggelsen af den kompetente ret (Domstolens dom af 18.7.2013, ÖFAB, C-147/12, EU:C:2013:490, og af 21.5.2015, CDC Hydrogen Peroxid, C-352/13, EU:C:2015:335). Endvidere har Domstolen påpeget, at en overdragelse af fordringer som den, der er genstand for hovedsagen, ikke kan føre til, at der skabes et nyt grundlag for et særligt værneting for forbrugeren, som overdrog fordringen. Domstolen har fastslået, at i sager vedrørende krav om erstatning uden for kontrakt, hvor foreligger der en snæver sammenhæng med det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået, vil overdragelse af et krav foretaget af den oprindelige fordringshaver til en anden person, ikke i sig selv have indflydelse på udpegningen af den kompetente ret. Efter Domstolens opfattelse er fordringens art og karakter væsentlig for fastlæggelsen af den kompetente ret. Overdragelsen af en fordring ændrer ikke den oprindelige forpligtelse, hvorfor kompetencen forbliver uændret.
10. I dom af 7. februar 2013, Refcomp (C-543/10, EU:C:2013:62), fastslog Domstolen, at en aftale om værneting i en kontrakt i princippet kun kan have virkning på forholdet mellem de parter, som har givet deres samtykke hertil ved indgåelsen af kontrakten. For at værnetingsaftalen skal kunne gøres gældende over for tredjemand, er det principielt nødvendigt, at denne har givet samtykke hertil.
11. Som det fremgår af Domstolens dom af 25. januar 2018 i sag C-498/16, Schrems, har Domstolen imidlertid anlagt et andet synspunkt, hvorefter forbrugeren – henset til, at den særlige ordning, der er indført ved artikel 15 ff. i forordning nr. 44/2001, er begrundet i et ønske om at beskytte forbrugeren som den part i kontrakten, der må antages at være økonomisk set svagere og juridisk set mindre erfaren end medkontrahenten – kun beskyttes, for så vidt som den pågældende personligt er sagsøger eller sagsøgt i en sag. En sagsøger, som ikke selv er part i den pågældende forbrugeraftale, er derfor ikke omfattet af forbrugerværnetinget (jf. i denne retning dom af 19.1.1993, Shearson Lehman Hutton, C-89/91,

EU:C:1993:15, præmis 18, 23 og 24). Disse betragtninger bør også gælde i forhold til en forbruger, som har fået overdraget krav fra andre forbrugere.

[Org. s. 11] Domstolen har fastslået, at de kompetencebestemmelser, der vedrører forbrugeraftaler, der er fastsat i forordningens artikel 16, stk. 1, således i henhold til ordlyden af denne bestemmelse alene finder anvendelse på sager, som en forbruger agter at rejse mod sin medkontrahent, hvilket nødvendigvis indebærer, at der er indgået en aftale mellem forbrugeren og den pågældende erhvervsdrivende (dom af 28.1.2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, præmis 32). Betingelsen om, at der skal foreligge en aftale mellem forbrugeren og den pågældende erhvervsdrivende, tjener i øvrigt til at sikre forudsigelighed i forhold til tildelingen af kompetence, hvilket er et af formålene med forordning nr. 44/2001, således som det fremgår af 11. betragtning hertil.

12. På baggrund af disse domme opstår derfor et spørgsmål om, hvorvidt den »oprindelige« karakter af forpligtelsen er afgørende for at fastslå rettens kompetence og gyldigheden af bestemmelsen om værneting, eller hvorvidt den erhvervsdrivende, der har erhvervet en fordring, kan anfægte en aftale om værneting som et urimeligt kontraktvilkår på grundlag af bestemmelserne om forbrugerbeskyttelse.
13. Hvis man anlægger en snæver fortolkning af begrebet forbruger, vil den erhvervsdrivende, som indtræder i forbrugers krav, ikke kunne nyde godt af den beskyttelse, som forbrugeren indrømmes, og vil ikke kunne gøre gældende, at en værnetingsklausul er ugyldig.
14. Der kan dog lægges en anden omstændighed til grund, nemlig at kun den oprindelige fordring, som udgør kilden til forpligtelsen, er afgørende, mens selve overdragelsen ikke ændrer den. Den erhvervsdrivende kan således påberåbe sig at være omfattet af forbrugerbeskyttelsen i henhold til artikel 3, stk. 1, [og artikel] 6, stk. 1, i direktiv 93/13 af 5. april 1993. I den forbindelse er der således ikke kun en værnetingsklausul, der overføres til køberen, men en specifik forbrugerbeskyttelsesordning, der udspringer af, at den pågældende part er kontraktens svagere part.
15. En sådan udvidelse af beskyttelsens omfang synes ikke at være begrundet under hensyn til den relativt snævre definition af forbrugerbegrebet. Herudover pålægger direktivet medlemsstaterne at indføre en ordning i national ret, hvorved urimelige kontraktvilkår i aftaler, der indgås af sælgere eller leverandører, med forbrugere, ikke er bindende for forbrugeren som en økonomisk svagere part. Dette er formålet med forbrugerbeskyttelsesordningen i henhold til EU-retten. Den skal sikre forbrugeren, som den part i kontrakten, der må antages at være økonomisk svagere og retligt set **[Org. s. 12]** mindre erfaren end medkontrahenten, og at forbrugeren som kontraktpart derfor ikke udsættes for vanskeligheder i forbindelse med et søgsmål i form af at skulle anlægge sag ved retterne i den stat, på hvis område medkontrahenten har bopæl (Domstolens dom af 19. januar 1993, Lehmann Hutton Inc, C-89/91, EU:C:1993:15). I betragtning af disse

omstændigheder er besvarelsen af spørgsmålet nødvendig for afgørelsen i den sag, der verserer for den nationale ret.

ARBEJDSDOKUMENT